

Jenny Rathbone AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

E-bost - SeneddCydraddoldeb@senedd.cymru

5 Gorffennaf 2023

Annwyl Jenny,

Diolch am eich llythyr, dyddiedig 22 Mehefin 2023, yn gofyn am eglurhad ar nifer o bwyntiau ar ôl i'r Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol ystyried y Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol ar y Bil Dioddefwyr a Charcharorion ar 19 Mehefin. Gweler yr ymatebion isod:

Part 1: Victims of criminal conduct

Y wybodaeth ddiweddaraf am y trafodaethau gyda Llywodraeth y DU mewn perthynas â chymalau 1 i 4, 11, 22 a 23 ac eglurder ynghylch sut rydych yn rhagweld y gall y darpariaethau hyn effeithio ar gyrrff datganoledig neu gyfrifoldebau datganoledig.

Mae fy swyddogion wedi parhau i drafod y cymalau hyn gyda'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, ac mae cyfreithwyr wedi bod yn cael sgysiau rheolaidd. Cynhaliwyd y cyfarfod diweddaraf rhwng swyddogion ddydd Mercher 14 Mehefin, ac yn y cyfarfod hwn cytunodd arweinwyr y Weinyddiaeth Gyfiawnder i ystyried ymhellach ein barn ar gymhwysedd mewn perthynas â'r cymalau hyn, a sut y gallent effeithio ar gyrrff datganoledig. Bydd cyfarfod arall ar y mater hwn yn cael ei gynnal yn nes ymlaen ym mis Gorffennaf.

Byddwn mewn sefyllfa well i fynd i'r afael â'r cwestiwn hwn yn llawn unwaith y byddwn wedi derbyn safbwynt mwy pendant ar y cymalau gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder. Byddwn yn parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd ar y mater hwn wrth i'r sgysiau hyn fynd rhagddynt, a phan fydd gennym ddealltwriaeth fwy cyflawn o sut y byddai'r cymalau hyn yn effeithio ar gyrrff neu gyfrifoldebau datganoledig yn ymarferol.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru
Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mewn cysylltiad â chymal 15, eich pryderon penodol ynghylch y cynnig i gyhoeddi canllawiau statudol am gynghorwyr annibynnol ar drais domestig a thrais rhywiol a manylion y gwelliannau y byddech yn eu hystyried yn angenrheidiol i fynd i'r afael â'r pryderon hynny.

Mae'r Bil, fel y'i cyflwynwyd i Senedd y DU ar 29 Mawrth 2023, yn cynnwys darpariaethau ynghylch Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Domestig a Chynghorwyr Annibynnol ar Drais Rhywiol. Fel y'i drafftwyd, mae cymal 15 yn gosod dyletswydd yn gyfan gwbl ar yr Ysgrifennydd Gwladol i gyhoeddi canllawiau ar rolau a swyddogaethau Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Rhywiol / Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Domestig. Fodd bynnag, mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod y cymal hwn yn sicr o fewn ei chymhwysedd hi.

Mae Llywodraeth y DU wedi dweud y bydd y canllawiau a gyhoeddir yn cynnwys materion fel prif swyddogaethau'r rolau hyn ochr yn ochr â'r arferion gorau a'r safonau gofynnol a argymhellir. Gallai'r canllawiau hefyd gynnwys gwybodaeth am y ffordd y dylai awdurdodau a sefydliadau eraill weithio gyda Chynghorwyr Annibynnol ar Drais Rhywiol / Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Domestig.

Mae'r pryderon ynghylch y cymal hwn yn ymwneud â'r ffaith bod hwn yn faes datganoledig, a gallai Llywodraeth Cymru gyhoeddi ei chanllawiau ei hun yn y maes hwn os bernir ei bod yn briodol gwneud hynny. Byddai cydsynio i Lywodraeth y DU gyhoeddi canllawiau statudol am y rolau yn golygu nad yw Llywodraeth Cymru yn gallu rheoli'r hyn y mae'r canllawiau yn ei ddweud na sut mae'r rolau yn gweithredu yng Nghymru.

Yn 2022, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Strategaeth Genedlaethol bum mlynedd ar Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol, sy'n un o ofynion statudol Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015. Mae'r strategaeth yn cael ei gweithredu ar sail glasbrint cydweithredol ochr yn ochr â grŵp o sefydliadau partner allweddol, gan gynnwys yr heddlu a'r sector arbenigol. Byddai caniatáu i Lywodraeth y DU gyhoeddi canllawiau statudol ar gyfer Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Domestig a Chynghorwyr Annibynnol ar Drais Rhywiol yng Nghymru yn tansellio'r glasbrint a natur y gwaith partneriaeth cydweithredol.

Mae tîm polisi Trais a Cham-drin Llywodraeth Cymru wedi gofyn i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder am eglurhad pellach ar eu hawgrymiadau ar gyfer gwelliannau posibl i gymal 15, er mwyn rhoi ystyriaeth lawn iddynt. Rydym yn aros am eu hymateb, ac felly nid ydym wedi cytuno'n derfynol ar ein safbwynt eto.

Safbwyntiau ynghylch a fyddech yn ystyried mabwysiadu dull tebyg ar gyfer cymal 15 yng Nghymru a datblygu diffiniadau a chanllawiau ar rôl cynghorwyr annibynnol ar drais domestig a chynghorwyr annibynnol ar drais rhywiol.

Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno â nodau cymal 15, sef dod â mwy o gysondeb i rolau Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Domestig a Chynghorwyr Annibynnol ar Drais Rhywiol, a mwy o ymwybyddiaeth ohonynt. Byddai'n bosibl i Lywodraeth Cymru gyhoeddi canllawiau, ac mae hyn yn rhywbeth y dylai strwythur y glasbrint ei ystyried. Os ystyrir bod hyn yn ddefnyddiol ac yn angenrheidiol, gallai unrhyw ganllawiau o'r fath gael eu creu drwy gydweithio gwirioneddol gyda phartneriaid y glasbrint, sy'n cynnwys y sector arbenigol a dioddefwyr a goroeswyr cam-drin ar sail rhywedd.

Ysgrifennais at Weinidog Llywodraeth y DU ar 19 Mai i'w hysbysu o'r argymhelliad i atal cydsyniad ar gymal 15, gan egluro bod y penderfyniad hwn yn seiliedig ar y ffaith bod y dirwedd yng Nghymru wedi esblygu, a bod gennym bellach strwythur Partneriaeth Genedlaethol a Glasbrint ffurfiol ar gyfer cyflawni nodau Deddf Trais a Cham-drin

(Cymru) 2015. Mae'r strwythur hwn yn allweddol wrth negodi penderfyniadau ynghylch nodau ac ymrwymïadau cyffredin, sy'n cynnwys rolau a gofynion Cynghorwyr Annibynnol ar Drais Rhywiol a Chynghorwyr Annibynnol ar Drais Domestig, a'r potensial i gyhoeddi canllawiau i Gymru.

Part 2: Victims of Major Incidents

Y wybodaeth ddiweddaraf am drafodaethau gyda Llywodraeth y DU mewn perthynas â chymalau 24-27 a 29-31, gan gynnwys rhagor o wybodaeth ynghylch sut y gellid sefydlu cyfundrefn Eiriolydd Proffesiynol Annibynnol (IPA) anstatudol yng Nghymru a pham y gallai hyn fod yn well i'r cynllun a gynigir yn Rhan 2 o'r Bil.

Ar hyn o bryd rydym mewn trafodaethau gyda Llywodraeth y DU mewn perthynas â chymalau 24-27 a 29-31, sy'n cyflwyno rôl Eiriolydd Cyhoeddus Annibynnol, i dynnu sylw at ein pryderon ynghylch sut mae'r darpariaethau hyn yn berthnasol i Gymru. Ar ei ffurf bresennol, mae'r Bil yn rhoi'r pŵer yn gyfan gwbl i Ysgrifennydd Gwladol y DU benodi Eiriolydd Cyhoeddus Annibynnol os bydd rhywbeth mawr yn codi yng Nghymru, heb unrhyw fewnbwn gan Weinidogion Cymru er gwaethaf cymhwysedd y Senedd yn y maes hwn.

Os ydym i ddilyn ein hegwyddorion cyfansoddiadol, credwn mai Gweinidogion Cymru ddylai fod â'r pŵer i benodi Eiriolydd Cyhoeddus Annibynnol pe bai rhywbeth mawr yn codi yng Nghymru.

Mae hefyd yn aneglur i raddau sut y bydd y rôl hon yn gweithredu, ac mae'r rhain yn faterion yr ydym wedi bod yn eu trafod gyda'r Weinyddiaeth Gyfiawnder fel adran noddï'r ddeddfwriaeth (gan gynnwys a oes unrhyw argoel y caiff y ddeddfwriaeth ei diwygio).

Yn olaf, rydym hefyd yn siomedig o weld darpariaeth ar gyfer Eiriolydd Cyhoeddus Annibynnol yn cael ei chyflwyno mewn deddfwriaeth nad yw hefyd yn cynnwys unrhyw ddarpariaethau a fyddai'n gosod dyletswydd ar unrhyw awdurdodau cyhoeddus i fod yn agored a datgelu gwybodaeth pan fyddant yn destun ymchwiliad.

Fel y nodwyd yn y Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol, credwn y byddai Gweinidogion Cymru, er gwaethaf y ddeddfwriaeth hon, yn gallu penodi Eiriolydd Cyhoeddus Annibynnol anstatudol yn sgil digwyddiad yng Nghymru.

Yng ngoleuni'r trafodaethau hyn, rydym wrthi'n ystyried pa opsiynau sydd ar gael inni yng Nghymru ar hyn o bryd, ac rydym yn gobeithio gallu rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor yn fuan.

Cadarnhad ynghylch a yw Llywodraeth y DU yn cytuno â'ch asesiad nad oes angen cydsyniad y Senedd ar gyfer cymal 28 o'r Bil. Nodwn fod Llywodraeth y DU yn awgrymu bod angen cydsyniad ar gyfer y cymal hwn yn ei nodiadau esboniadol sy'n cyd-fynd â'r Bil -

Rydym wedi trafod hyn gyda Llywodraeth y DU, sydd wedi cadarnhau eu bod yn cytuno â'n hasesiad nad oes angen cydsyniad y Senedd ar gyfer cymal 28 o'r Bil, a bod y nodiadau esboniadol presennol yn anghywir. Maent wedi ymrwymo i adolygu'r geiriad yn y nodiadau esboniadol a fydd yn cyd-fynd â fersiwn derfynol y Bil i adlewyrchu'r sefyllfa yn gywir.

A handwritten signature in black ink that reads "Jane Hutt". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke above the first letter 'J'.

Jane Hutt AS/MS

Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip
Minister for Social Justice and Chief Whip